

Heerhugowaard Stad van kansen

Bestuursdienst / advies aan Burgemeester en Wethouders

Reg.nr: BW13-0157 Casenr.: B&W d.d. 02-04-2013	Sector/afd.: DV/Maza Steller/tst.: P. Blokzijl/ 727	Portefeuillehouder: Agenda: Actieve informatieplicht: Subsidie mogelijk: - aangevraagd - toegekend	M. Stam-de Nijs openbaar Ja Nee
--	--	--	--

Onderwerp: Evaluatie HugoHopper: terug en vooruit kijken

Probleemstelling:

Eind vorig jaar is afgesproken te komen tot een evaluatie van de HugoHopper. Daarbij vooral kijkend naar de (financiële) toekomst van de HugoHopper. Aanleiding was dat de HugoHopper voor 2013 meer subsidie aanvraag en dat de feitelijke besparing bij de Regiotaxi achterbleef.

Gezien de reeds behaalde positieve effecten en de vele toekomstige kansen zetten we als gemeente in op het continueren van de HugoHopper. Alleen het huidige financiële nadeel dat de gemeente heeft, moet in 2015 drastisch omlaag zijn gebracht. Dit vergt meerdere aanpassingen in het gemeentelijke beleid en de bedrijfsvoering van de HugoHopper. Verder draagt de HugoHopper wel bij aan meerdere prestatievelden binnen de Wmo en dus wordt voorgesteld het resterende tekort te dekken binnen de Wmo-budgetten.

Concept besluit (max. 10 regels) Het college besluit dat:

- De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met de HugoHopper vervoer op afroep (deur tot deur) opzetten, zodat in 2015 al het vervoer binnen Heerhugowaard wordt overgenomen.
- De huidige gebruikers van de Regiotaxi worden doorgelicht met De Kanteling in gedachte.
- **De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met HugoHopper nauwlettend nieuwe ontwikkelingen monitoren, alsnog een convenant opstellen en externe expertise inwinnen.**
- De subsidie aan de HugoHopper wordt verlaagd (excl. kosten en subsidie voor vervoer op afroep), waarbij het aan de HugoHopper zelf is om hier invulling aan te geven.
- Het financiële (structurele) tekort van de HugoHopper wordt binnen de Wmo-budgetten gedekt.
- Dit B&W-voorstel wordt ter kennisname gestuurd aan de commissie MO (actieve informatie).

	S	B	W	W	W	W	W	B&W d.d. 02 APR 2013	Embargo tot: Nee	
Akkoord/Vka								Nummer: 008		
Bespreken								Opmerking		
Beslissing:	Het college besluit dat: 1. De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met de HugoHopper vervoer op afroep (deur tot deur) opzetten, zodat in 2015 al het vervoer binnen Heerhugowaard wordt overgenomen. 2. De huidige gebruikers van de Regiotaxi worden doorgelicht met De Kanteling in gedachte. 3. De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met HugoHopper nauwlettend nieuwe ontwikkelingen monitoren, alsnog een convenant opstellen en externe expertise inwinnen. 4. De subsidie aan de HugoHopper wordt verlaagd (excl. kosten en subsidie voor vervoer op afroep), waarbij het aan de HugoHopper zelf is om hier invulling aan te geven. 5. Het financiële (structurele) tekort van de HugoHopper wordt binnen de Wmo-budgetten gedekt. 6. Dit B&W-voorstel wordt ter kennisname gestuurd aan de commissie MO (actieve informatie). 7. Gemandateerd aan de wethouders Stam en Dickhoff is de beantwoording van een aantal technisch financiële									
Advies van vragen. sie:								Raadsbehandeling		
Ter inzage voor:	commissie MO							Begrotingswijziging:	Nee	
Kopie voorstel/besluit										

BESTUURSDIENST / ADVIES AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Onderwerp: Evaluatie HugoHopper: terug en vooruit kijken

Bevat het advies alle elementen? Raadpleeg hiervoor de checklist voor B&W-adviezen

Toelichting: **Evaluatie HugoHopper: terug, maar vooral vooruit kijken!**

1. Inleiding

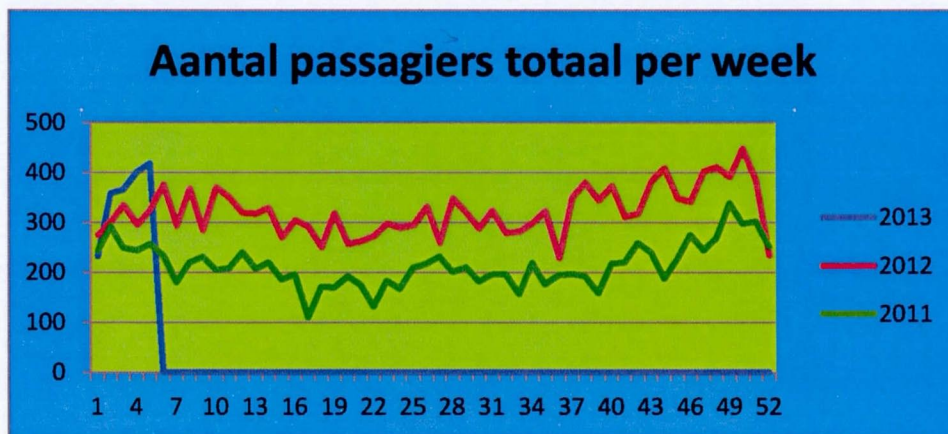
De HugoHopper bestaat nu zo'n drie jaar. De essentie was het bieden van passend, aanvullend vervoer voor mensen met een beperking en voor andere Heerhugowaarders. Dit zou vorm krijgen via een aantal vaste buslijnen en vervoer op afroep (van deur tot deur). Dit alles met behulp van vrijwilligers en het principe dat men lid wordt van de vereniging. In 2009 is een bedrijfsplan opgesteld, waarbij enerzijds het aantal leden en ritten en anderzijds de besparing op de Regiotaxi moesten zorgen voor voldoende inkomsten om de HugoHopper exploitabel te maken.

Eind vorig jaar is afgesproken te komen tot een evaluatie. Daarbij vooral kijkend naar de (financiële) toekomst van de HugoHopper. Aanleiding was dat de HugoHopper voor 2013 meer subsidie aanvroeg en dat de feitelijke besparing bij de Regiotaxi achterblijft. Indien er niets veranderd is de gemeente structureel geld kwijt aan de HugoHopper, zonder dat daar directe dekking vanuit de gemeentelijke begroting tegenover staat.

Stand van zaken

Al eerder is aangegeven dat het opstarten en het geheel draaiend hebben van de HugoHopper langer duurde dan gedacht. De vier buslijnen (maandag t/m zaterdag van 09.00 tot 18.00) draaien sinds de start uitstekend. Inmiddels zijn er ruim 1.200 leden. Verder is er een rolstoelbus, waarmee men groepen (ruim 100 keer per jaar) brengt naar activiteiten buiten de tijden van de buslijnen om (vooral 's avonds). Het 1ste jaar kan men voor €7,50 lid worden (daarna is het €12,50 per jaar) en betaalt men €0,50 per rit. Jeugdigen van 4 t/m 14 jaar betalen een lager tarief en kinderen tot 4 jaar reizen gratis.

Duidelijk is dat het aantal gebruikers van de buslijnen blijft toenemen. Zie tabel hieronder. In 2012 is dit gestegen met 54% (van ruim 11.000 naar bijna 17.000 passagiers). Ook de eerste vijf weken van 2013 laten een verdere stijging zien (+16%).

Opvallend is dat ook veel inwoners die vroeger nooit de Regiotaxi pakten en/of geen Wmo-cliënt zijn de HugoHopper gebruiken. Daarnaast zijn de betrokken vrijwilligers én de gebruikers van de HugoHopper zeer tevreden over deze dienst. De resultaten van een klanttevredenheidsonderzoek in opdracht van de HugoHopper zelf volgen binnenkort. De resultaten zijn als bijlage toegevoegd (bijlage 1).

Verder wordt in 2013 een eerste proef gedaan met vervoer op afroep (deur tot deur). Uit de bestaande pashouders worden enkele inwoners geselecteerd en benaderd om aan deze proef mee te doen. Daarmee kan de HugoHopper ervaring opdoen, zodat het daarna stapsgewijs uitgebreid kan worden.

Kortom de HugoHopper voorziet absoluut in een toenemende behoefte en draagt duidelijk bij aan het laten meedoen van onze inwoners aan de samenleving (zowel aan activiteiten als sociale contacten).

2. Terugkijken op uitgangspunten / bedrijfsvoering HugoHopper

Aan de HugoHopper ligt een bedrijfsplan ten grondslag. Voor een groot deel is dat ook gevolgd en bleken de verwachtingen te kloppen en de uitgangspunten te voldoen. Zeker als gekeken wordt naar de kostenkant en het aanbieden van vaste buslijnen.

De opbrengstenkant is helaas een ander verhaal. Hier bleven eerst de inkomsten achter, maar ligt men inmiddels wel op schema. Zo worden in 2012 de doelstellingen m.b.t. inkomsten uit sponsoring, contributies en ritten gehaald (zie onderstaand schema). Mede daardoor wordt 2012, inclusief de gemeentelijke subsidie van €230.000,-, positief afgesloten (i.p.v. een geprognostiseerd tekort).

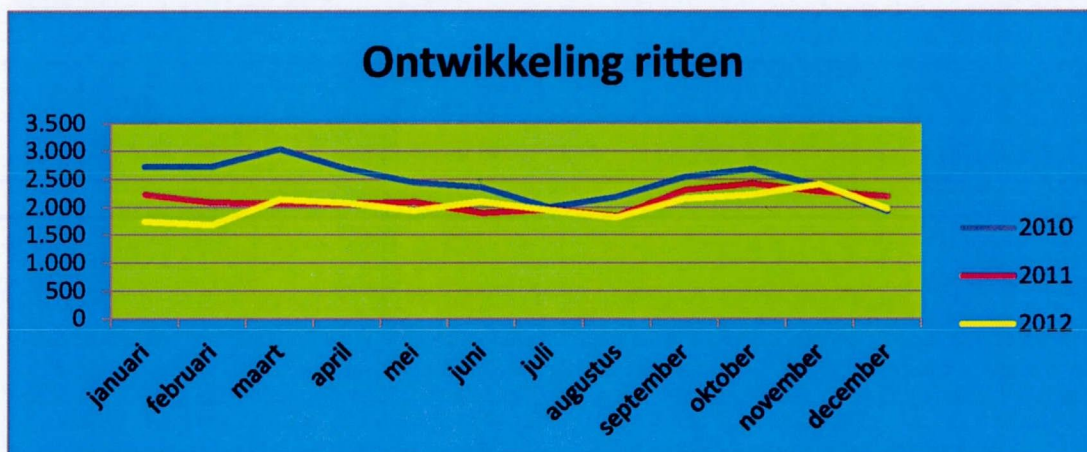
Verkort jaarrekening 2012 HugoHopper (excl. gemeentelijke subsidie)

Inkomsten		Uitgaven	
Uit leden	12.160	Vervoerskosten	153.000
Lijndienstvervoer	8.365	Personeelskosten	77.000
Sponsoring / Fondsen	45.000	Vrijwilligerskosten	13.400
Overig	3.904	Overig	22.200
Totaal	69.429	Totaal	265.600

Verder was optimistisch gedacht dat de HugoHopper 50% van alle Regiotaxiriten van 1 t/m 3 zones zou overnemen. Zeker nu het vervoer van deur-tot-deur (op afroep) nog niet door de HugoHopper wordt aangeboden, is dit uitgangspunt vooralsnog onhaalbaar gebleken. De streefdatum van eind 2013 om de vervoersdiensten kostenneutraal te realiseren wordt dan ook niet gehaald.

3. Situatie zonder HugoHopper

Vanaf 2010 is er een daling ingezet van het aantal ritten via de Regiotaxi in Heerhugowaard. Dit is opmerkelijk, omdat in de regio het aantal nog is gestegen (met 1%). Belangrijkste redenen zijn de overgang naar de nieuwe vervoerder en het strenger beoordelen van aanvragen voor vervoer (De Kanteling-gedachte). Deze daling zette zich voort (in 2011 daling van 15%, in 2012 van 4%, zie tabel hieronder) en komt mede door de Regiotaxi. **Een behoedzame inschatting geeft aan dat we zonder de HugoHopper €50.000,- a €60.000,- per jaar meer hadden moeten besteden aan de Regiotaxi (oftewel een verdere overschrijding op het Wmo-budget taxivervoer is voorkomen).**

4. Toekomstscenario's

Kijkend naar de toekomst zijn er meerdere ontwikkelingen en kansen die een positief effect kunnen hebben op de HugoHopper en de financiële situatie. Per punt worden die hier nader toegelicht.

A. Vervoer op afroep (van deur tot deur) realiseren

De proef met vervoer op afroep biedt al op de korte termijn besparingsmogelijkheden. Door gebruik te maken van bestaande bussen zijn de kosten beperkt (slechts brandstof, verzekering en onderhoud), terwijl de gemeente zo'n €14,- per rit kan besparen (minder kosten Regiotaxi). Uitgaande van zo'n 6 ritten per dag kan dit op jaarbasis €15.000,- opleveren. Als dit eenmaal goed loopt, is mogelijk een extra bus nodig. Deze kosten kunnen gedekt worden uit de extra besparingen bij de Regiotaxi.

B. Aanbesteding Regiotaxi

Het huidige contract loopt tot 1 januari 2015. Per die datum kan een nieuw contract ingaan, waarbij we als gemeente via het Programma van Eisen zelf bepalen wat we willen. Het meest vergaande is om geen contract meer aan te gaan voor het deur-aan-deur vervoer binnen de gemeentegrenzen van Heerhugowaard. Immers daarvoor is de HugoHopper een voorliggende voorziening, mits zij dan vervoer op afroep geregeld hebben en aan kunnen. Dit scheelt de gemeente jaarlijks €130.000,- aan kosten. Daar komen natuurlijk wel extra kosten van de HugoHopper tegenover te staan (die in hun exploitatie en de gemeentelijke subsidie meegenomen worden), maar per saldo moet dit voor de gemeente een besparing opleveren. Behoedzaam ingeschat is dit €90.000,- vanaf 2015. Voor het vervoer buiten de gemeentegrens blijft wel een vorm van Regiotaxivervoer bestaan. Dit alles (o.a. op het gebied van aanbesteding en concurrentie) dient nog wel juridisch nader uitgezocht te worden.

Indien dit niet haalbaar blijkt te zijn dan kunnen we nog andere regels stellen in het Programma van Eisen. Concreet wordt gedacht aan een hogere eigen bijdrage per rit of het invoeren van een strippenkaart (een cliënt krijgt een maximum aantal zones per jaar vergoed). Beide maatregelen zorgen ervoor dat de HugoHopper (financieel) aantrekkelijker wordt voor de burgers.

C. Ontwikkelingen m.b.t. AWBZ/dagbesteding, leerlingenvervoer en samenwerking

In principe liggen er kansen m.b.t. AWBZ/dagbesteding. Wat de AWBZ betreft is er nog veel onzeker. Vooral het beschikbare budget en de korting van het Rijk zijn nog onduidelijk, waardoor we mogelijke kansen nog niet in concrete bedragen kunnen omzetten. Wel houden we dit nauwlettend in de gaten.

Wat betreft het leerlingenvervoer geldt dat het contract nog doorloopt tot de zomer van 2014. Bij een nieuwe aanbesteding kunnen we ook hier nadere regels stellen in het Programma van Eisen en kijken in hoeverre de HugoHopper bepaalde ritten kan overnemen. Hier komt de regio nadrukkelijk om de hoek kijken. Vanuit de regio is interesse voor de HugoHopper. Dat biedt weer nieuwe kansen. Voor nu is dit echter nog te onzeker.

Tenslotte liggen er kansen om samen te werken met andere partijen (o.a. Esdege Reigersdaal, Pieter Raatstichting, MEE), gebruik te maken van externe expertise (o.a. Urgenda) en de HugoHopper als reïntegratieplaats / leer-werktraject te benutten. Voor wat het eerste betreft was altijd al de intentie om een convenant te sluiten, maar dat is (nog) niet van de grond gekomen. Het tweede punt heeft inmiddels een promotiefilmpje voor de HugoHopper opgeleverd, waarmee de HugoHopper zich kan profileren en meer bekendheid kan krijgen. Verder blijkt dat enkele vrijwilligers die een uitkering hebben zijn doorgestroomd naar een reguliere baan, omdat zij als chauffeur bij de HugoHopper in een werkritme bleven. Op al deze punten, vanwege het gezamenlijk belang, dienen gemeente en HugoHopper nauwer samen op te trekken.

D. Huidig gebruik Regiotaxi nader analyseren

In 2011 en 2012 heeft Maatschappelijke Zaken al meerdere acties doorgevoerd om het gebruik van de Regiotaxi te verminderen. Zo zijn degene die de Regiotaxi amper gebruikten aangeschreven, zijn met de veelgebruikers gesprekken gevoerd, is het oneigenlijk gebruik aangepakt en worden inwoners die een pas komen aanvragen eerst verwezen naar de HugoHopper. Dit met De Kanteling in gedachten: is de gewenste compensatie op een andere manier te bereiken, bijvoorbeeld met familie en vrienden of met de HugoHopper als voorliggende voorziening. Dit heeft al geleid tot een afname in gebruik en een duidelijke afname in het aantal nieuwe aanvragen (met 25%).

Een volgende stap is om alle gebruikers van de Regiotaxi opnieuw te bekijken. In de loop der jaren zal hun persoonlijke situatie veranderd zijn, zijn de mogelijkheden van regulier OV-vervoer verbeterd, hebben we de HugoHopper en kijken we meer naar wat iemand nog wel zelf kan (De Kanteling). Zo kan gericht en op individueel niveau bekeken worden wat iemand nodig heeft om mee te doen aan de samenleving. Dit kan in veel gevallen een goedkopere oplossing zijn dan de huidige Regiotaxi. Daarmee worden als een extra actie nogmaals cliënten gestimuleerd om de HugoHopper te gaan gebruiken en kan de gemeente geld besparen ter dekking van de kosten van de HugoHopper. Voorzichtig wordt ingeschat dat hiermee €15.000,- per jaar bespaard kan worden.

E. Bedrijfsvoering HugoHopper

Door de gemeente zijn de financiële gegevens nog eens kritisch bekeken. In beeld is dat de HugoHopper BTW kan verrekenen en daarmee aan de kostenkant een besparing kan realiseren. Dit heeft een structureel voordeel van €20.000,- voor de komende jaren en een incidenteel voordeel van €60.000,- (de BTW krijgt men met terugwerkende kracht terug). Over de wijze van terugbetaling worden maart/april afspraken gemaakt. Verder zijn er mogelijkheden om meer gebruik te maken van elektrische voertuigen, de prijzen voor abonnement en/of een rit te verhogen en om voor bepaalde doelgroepen andere tarieven te hanteren.

Daarnaast zijn er nog salariskosten. Op jaarbasis gaat het om €85.000,-. Door een deel van het werk anders te organiseren en gebruik te maken van nieuw (goedkoper en niet in vast dienstverband) personeel zou een deel van dit bedrag bespaard kunnen worden. Dit heeft natuurlijk juridische gevolgen en vergt een nadere uitwerking alsmede overleg met de HugoHopper zelf. Wel liggen hier kansen om de HugoHopper efficiënter / goedkoper te laten werken. Mede in het licht van de bezuinigingen waar de gemeente mee te maken krijgt en dat ook de andere instellingen die subsidie ontvangen een korting hebben gekregen, is het niet meer dan redelijk om ook van de HugoHopper een bijdrage te verwachten. Het is aan de HugoHopper hoe zij deze binnen hun begroting willen opvangen.

5. Samenvatting

Bij ongewijzigd beleid is de HugoHopper voor de gemeente niet kostenneutraal, terwijl dat wel het uitgangspunt was bij de start. Indien de HugoHopper in z'n huidige vorm als een belangrijke voorziening wordt gezien dan moet voor de structurele lasten dekking gevonden worden. Indien de gemeente de HugoHopper in z'n huidige vorm te duur vindt dan kan men ervoor kiezen geen subsidie te verlenen. Alleen dan zal de HugoHopper onherroepelijk omvallen en ophouden te bestaan.

Gezien het voorgaande zijn er meerdere mogelijkheden en kansen om de financiële situatie te verbeteren. Dan kan de HugoHopper blijven bestaan en daalt het structurele tekort van de gemeente:

	2013	2014	2015	2016	2017
Huidige subsidiebedrag HugoHopper	-258.000	-230.000	-230.000	-230.000	-230.000
BTW-voordeel (terugwerkende kracht)	60.000				
BTW-voordeel (structureel)	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
A. Pilot vervoer op afroep	10.000	20.000			
B. Aanbesteding Regiotaxi			90.000	90.000	90.000
C. AWBZ/leerlingenvervoer/samenwerking	PM	PM	PM	PM	PM
D. Huidig gebruik analyseren	10.000	15.000	15.000	15.000	15.000
E. Taakstelling HugoHopper	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Restant tekort HugoHopper / vervoersbudget (Hiervoor is geen dekking binnen de begroting en wordt in de voorjaarsnota meegenomen)	-148.000	-155.000	-85.000	-85.000	-85.000

6. Advies

Gezien de reeds behaalde positieve effecten, de bijdrage die de HugoHopper levert aan meerdere prestatievelden van de Wmo en de vele toekomstige kansen zetten we als gemeente in op het continueren van de HugoHopper. Alleen het huidige financiële nadeel dat de gemeente heeft, moet in 2015 drastisch omlaag zijn gebracht. Dit vergt meerdere aanpassingen in het gemeentelijke beleid en de bedrijfsvoering van de HugoHopper. Vooral nog zal de HugoHopper niet kostenneutraal zijn voor de gemeente en dus wordt voorgesteld het resterende tekort te dekken binnen de Wmo-budgetten.

Concreet wordt voorgesteld:

- De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met de HugoHopper vervoer op afroep (deur tot deur) opzetten, zodat in 2015 al het vervoer binnen Heerhugowaard wordt overgenomen.
- De huidige gebruikers van de Regiotaxi worden doorgelicht met De Kanteling in gedachte.
- De afdeling Maatschappelijke Zaken gaat samen met HugoHopper nauwlettend nieuwe ontwikkelingen monitoren, alsnog een conventant opstellen en externe expertise inwinnen.
- De subsidie aan de HugoHopper wordt verlaagd (excl. kosten en subsidie voor vervoer op afroep), waarbij het aan de HugoHopper zelf is om hier invulling aan te geven.
- Het financiële (structurele) tekort van de HugoHopper wordt binnen de Wmo-budgetten gedekt.
- Dit B&W-voorstel wordt ter kennisname gestuurd aan de commissie MO (actieve informatie).